

reist imod Fleertallets Forslag, og den Sver, hvormed Mindretallet vil sætte sine Forslag igjennem, bliver nemlig for os en stor Banffelighed, thi dersom de Herrer ikke tillægge de Grunde, der tale for at faae Forholdet afløst, mere Vægt, end de synes at gjøre efter deres hele Raisonnement og deres Forslag om disse faa Skillinger eller om at kaste en Deel af den Byrde, der tidligere har ligget paa Hartkornet, over paa dem, som ikke have Hartkorn, saa synes jeg, at dette er et Kjendetegn paa, at de Herrer ikke samstemme i den Overbevisning, at dette Forhold virkelig er af den Bestaaffenhed, at det bør afløses. Kun under den Forudsætning er jeg for mit Bedkommende gaaet ind paa denne Vej, men skulde altsaa navnlig det principale Forslag blive vedtaget, eller skulde endelig den Nedsættelse til 12 $\frac{1}{2}$, som er foreslaaet i det subsidiaire Forslag, blive endelig vedtaget, vilde jeg ikke kunne stemme for den hele Lov, og jeg antager, at Regjeringsen da ikke heller vilde kunne fremme den. Det maa altsaa være klart, at Betingelsen for, at denne Lov kan have nogen rimelig Udsigt til at gaae igjennem uden nogen bethdelig Opposition, maa være den, at man optager omtrent de Forslag, hvorom Fleertallet er kommet overeens med Finansministeren. Hvad det subsidiaire Forslag angaaer, maa jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det har den Banffelighed ved sig, at det indbefatter to Ting, idet det deels nedsætter Skatten, og deels vil lægge den over paa Staten. Det er to i og for sig meget forskjellige Spørgsmaal, som saaledes ere blandede sammen af det ærede Mindretal. Et æret Medlem af dette (Bønløffe) har nu erklæret, at han vil sørge for til 3die Behandling at stille Forslag om at forhøje Vidbraget til 16 $\frac{1}{2}$, og derpaa kunne vi altsaa sikkert stole. Jeg skal altsaa ikke opholde mig ved Forslaget, som det nu ligger for, men kun udtale mig om, hvad der saaledes er stillet i Udsigt. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) begik, som et æret Medlem (P. Pedersen) gjorde opmærksom paa, i sit første Foredrag i denne Sag en Feiltagelse, idet han nemlig troede, at der vilde finde en ny særilig Rigning Sted, men det ærede Medlem vil see, at dette ikke

forholder sig saa. Der er altsaa ikke Tale om at omgjøre Noget af, hvad der blev vedtaget i Communalloven iffor, men om at ophæve hele den Byrde, som tidligere har ligget paa Communerne og som man iffor ved Communalloven ikke vidste vilde bortfalde for dem. Jeg synes, at den Omstændighed, at det iffor blev fastsat, at dersom der fremtidigt — altsaa under den Forudsætning, man dengang opstillede — skulde lignes paa Communerne til Districtsheste, skulde der kunne lignes paa Formue og Leilighed, ikke her kan komme i Betragtning. Det er et stort Spørgsmaal, om man, dersom man dengang havde vidst, at dette Forhold allerede nu skulde afløses, vilde have vedtaget, hvad man vedtog, thi de Herrer maae jo vide, at der er Forskjel paa, hvad Beslutning man tager, naar man har en Skat, som skal vedblive i en uoverskuelig Arrække, og naar man har en Skat, der nu skal ophøre eller afløses. I sidste Tilfælde taler jo almindelig Villighed for, at de, paa hvem Byrden hidtil har hvilet, komme til at bære Byrden af Afløsningen. Byrden har hidtil hvilet paa Hartkornet, det er ubestrideligt, og naar den nu afløses, siger jeg, at Villighed taler for ikke at lægge nogen Deel af denne Afløsning paa de Folk, der ikke udrede Hartkornsstatten. Dette har været Grunden, hvorfor Udvalgets Fleertal har holdt sig til Regjeringsforslaget. Naar man nu vil sige, at det ikke er noget meget stort, hvorom her tales, saa har man fuldkommen Ret, og jeg for mit Bedkommende vilde, selv om Thingets Fleertal skulde gaae ind paa det subsidiaire Forslag, dog stemme for Loven, men jeg tilstaaer, at jeg synes, det er mere stemmende med naturlig Retfærdighed og Villighed, at Afsløsningssummerne komme til at hvile paa Hartkornet. Jeg troer desuden, at det praktiske Hensyn, der er gjort gjældende, er af ikke ringe Betydning, og at vi derfor gjøre rettest i at holde os til Udvalgets Fleertals Forslag under Nr. 2. — Der er sagt, navnlig af det ærede Medlem for Lemvig (Abberg), idet han benyttede et Udtryk, som jeg havde brugt i mit første Foredrag, at man ikke gjerne lægger nye Skatter paa Hartkornet. Denne Bemærkning gjorde det ærede Medlem anvendelig i den Retning, at man ikke skulde lægge den nye Skat, hvorom